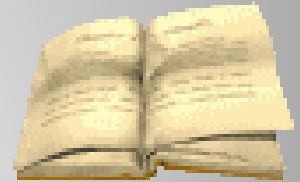

**KOLABORASI
DALAM
PENGURUSAN
KANAK-KANAK
KEPERLUAN KHAS**

Maksud Kolaborasi

- berarti bekerjasama mencapai tujuan bersama yang tidak dapat dicapai oleh individu atau organisasi (Kagan, 1991).
- melibatkan diri dalam sesuatu hal atau mempunyai hubungan antara dua atau lebih individu. (kamus DewanBahasa & Pustaka 1994).

- Cook dan Friend (2001) pula mendefinisikan kolaborasi sebagai satu gaya perhubungan secara langsung antara dua kumpulan yang bersetuju membuat keputusan untuk mencapai matlamat yang sama.
- Disamping itu konsep 'kolaborasi' dalam pendidikan yang membabitkan pihak dalam pelbagai kepakaran disepadukan untuk kepentingan masa depan kanak-kanak keperluan khas.

Siapa Yang terlibat?

- A. Pihak Sekolah/Guru dll
- B. Pihak Hospital/doktor dll
- C. Ibu Bapa, Penjaga, Ahli Keluarga
- D. Jabatan-jabatan Kerajaan
- E. Persatuan-persatuan dalam Komuniti
- F. Organisasi Bukan Kerajaan (NGO)

A) Kaki tangan sekolah seperti guru besar, guru pendidikan khas, guru resos, guru perdana, pentadbir dan staf sokongan sekolah

- ⦿ Kaki tangan sekolah seperti guru besar menyediakan kemudahan-kemudahan asas kepada murid berkeperluan khas
- ⦿ Guru pendidikan khas menjalankan pdp yang bersesuaian untuk murid berkeperluan khas
- ⦿ Guru perdana memberi kolaborasi dalam menjalankan program inklusif
- ⦿ Staf sokongan memberi kerjasama dan sokongan moral untuk murid ini

B) Pakar-pakar perubatan, terapi, jurupulih, patologis, jururawat, motivator, polis, bomba dan lain-lain

1. Sekolah dalam Hospital
2. Program Terapi (Khidmat Rehabilitasi)
  - i. Terapi Fisioterapi
  - ii. Terapi Cara kerja
  - iii. Terapi Pertuturan
3. Perkhidmatan Kerja sosial Perubatan
4. Khidmat kaunseling dan perundingan

C) Ibu bapa, penjaga dan ahli keluarga.

1. Berpandukan pelan pembangunan pendidikan negara bab ke-7
2. Pendidikan awal bermula dirumah
3. Ibu bapa insan yang paling hampir dengan kanak-kanak berkeperluan khas.
4. Turut terlibat dengan aktiviti sekolah
5. Mempunyai hubungan baik dengan pihak sekolah
6. Menjadi agen kesedaran kepada ibu bapa yang lain

Temu bual bersama ibu murid Pendidikan Khas

- Ibu kepada murid CP
- AJK PIBG Sekolah
- Merasakan kepentingan kerjasama yang baik antara guru dan ibu bapa mempengaruhi kemenjadian murid.
- Melihat sendiri perubahan dan peningkatan anak belia, akademik dan tingkah laku.
- Penganjuran program-program motivasi, pendedahan kepada kanak-kanak Pendidikan Khas

Pembinaan Hubungan Luar dan Masyarakat

- ◉ Memperkukuh sistem dan majlis pemuafakatan di semua peringkat
- ◉ Memperbaiki sistem hubungan awam (public relations)
- ◉ Jalinan dengan PIBG dan masyarakat
- ◉ Sekolah sebagai institusi masyarakat
- ◉ Program '*outreach*'

It takes an entire village
To raise a child

Teori Mengenai Hubungan Sekolah dan Keluarga

- Separate influence (Pengaruh secara berasingan)
- Tiada hubungan antara pihak sekolah dengan pihak keluarga.
- Sekolah dan keluarga dianggap sebagai dua entiti yang berasingan seperti berikut:

Sekolah

Keluarga

- Sequenced-responsibilities model (Model Tanggungjawab secara Berurutan)
- Model in mengandaikan keluarga berperanan untuk mengasuh anak dan pihak sekolah pula mendidik mereka (families nurture children; schools educate them)
- Senarionya adalah seperti berikut:

Keluarga

Sekolah

Peranan Pihak Sekolah dalam Inisiatif Kerjasama

- Sekiranya pihak sekolah tidak mengambil inisiatif untuk menggalakkan penglibatan ibu bapa dan komuniti, maka dua berikut akan menjadi faktor penentu:
  1. Faktor pendidikan ibu bapa
  2. Taraf sosio-ekonomi keluarga

Pada pandangan anda, mengapakah ia sedemikian?

Model Penglibatan Ibu Bapa/Keluarga oleh Joyce Epstein

- Kategori keibubapaan (*parenting*)
Sekolah membantu ibu bapa menyediakan persekitaran yang sesuai untuk pembelajaran di rumah
- Kategori komunikasi (*communication*)
Sekolah berhubung dengan ibu bapa mengenai program/aktiviti sekolah dan kemajuan murid melalui komunikasi yang berkesan
Ia juga termasuk komunikasi dua hala yang berlaku dari semasa ke semasa antara sekolah dengan ibu bapa/komuniti
- Kategori kesukarelawanan (*volunteerism*)
Sekolah mengelolakan bantuan ibu bapa di sekolah
Ia juga termasuk semua aktiviti kesukarelawanan yang berlaku dalam bilik darjah dan persekitaran sekolah (*school environment*)

- Kategori pembelajaran di rumah (learning at home)
Sekolah membekalkan idea kepada ibu bapa untuk membantu anak-anak mereka dalam pembelajaran di rumah
- Kategori kepemimpinan (leadership)
Sekolah melatih ibu bapa untuk menjadi pemimpin. Ibu bapa mengambil bahagian dalam pentadbiran dan pembelaan
Jenis penglibatan ini dianggap paling bermakna (meaningful) tetapi paling sukar diamalkan di kebanyakan sekolah
- Kategori kolaborasi dengan komuniti
Sekolah mewujudkan kerjasama atau pakatan dengan komuniti
Pakatan ini perlu membawa kebaikan kepada pihak yang terlibat

Kesan Penglibatan ibu bapa/komuniti

- Kepada pelajar :
  - Pencapaian akademik yang lebih baik
  - Kadar kehadiran yang lebih tinggi (mengurangkan kecaciran/ketidakhadiran)
  - Penyelesaian kerja rumah dapat dipertingkatkan
  - Kadar penempatan ke pendidikan khas/kelas pemulihan yang rendah (di Barat)
  - Sikap dan kelakuan yang lebih positif (memahami kesan buruk daripada penceraian dan pembentukan keluarga yang tidak normal)
  - Kadar kecaciran yang rendah
  - Lebih ramai yang memasuki institusi pengajian tinggi

⦿ Kepada sekolah :

- Mempertingkatkan moral guru
- Pengiktirafan yang lebih tinggi diberikan kepada ibu bapa
- Pencapaian akademik yang lebih baik
- Reputasi yang lebih dalam kalangan masyarakat

Halangan kepada Penglibatan

- ⦿ Kekurangan masa
- ⦿ Jadual kerja yang tidak anjal (Bagaimana?)
- ⦿ Masalah komunikasi (Sukar dihubungi, tiada usaha secara bersungguh-sungguh dari pihak sekolah)
- ⦿ Tidak tahu cara untuk melibatkan diri (Siapa harus bertanggungjawab?)
- ⦿ Perubahan demografik seperti struktur keluarga (ibu bapa tunggal dan sebagainya)
- ⦿ Pengalaman negatif ibu bapa itu sendiri (Bagaimana caranya menghadapi halangan ini?)

Tugas Siapa?

- Kepemimpinan pengetua untuk mempertingkatkan penglibatan ibu bapa/komuniti
- Kepemimpinan pengetua bersama pihak lain seperti guru dan pegawai-pegawai dari Jabatan Pendidikan Negeri dan Pejabat Pendidikan Daerah
- Peranan pengetua untuk mewujudkan budaya sekolah yang 'menerima' kehadiran ibu bapa, kepemimpinan melalui teladan oleh pihak-pihak tertentu dan inisiatif ibu bapa itu sendiri

Bagaimana pihak majikan boleh membantu?

- ⦿ Menyediakan jadual anjal dan polisi untuk mengambil cuti
- ⦿ Sediakan jadual anjal *Lunchtime flex*
- ⦿ *Part-time work* atau *job-sharing*
- ⦿ Membenarkan pekerja bercuti (sama ada sehari/beberapa jam) untuk membolehkan ibu bapa menguruskan persekolah/pengajian anak semasa transisi
- ⦿ Melaksanakan CSR (corporate social responsibilities)

- Sokongan dan pendidikan untuk pekerja yang mempunyai anak
- Menganjurkan seminar keibubapaan pada waktu makan tengah hari.
- Menyediakan '*family resource library*' (Dilaksanakan di negara Barat)
- Melanggan bahan bacaan yang berunsurkan kekeluargaan

D) Jabatan-jabatan kerajaan

- ⦿ Jabatan Pendidikan Khas
- ⦿ Jabatan Pendidikan Negeri
- ⦿ Pejabat Pendidikan Daerah
- ⦿ Jabatan Kebajikan Dan Pembangunan Masyarakat
- ⦿ Jabatan Kesihatan

Jabatan Kebajikan Masyarakat

- Di bawah Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat
- Tertubuh pada 1946
- perkhidmatan pencegahan dan pemulihan dalam isu-isu sosial serta pembangunan masyarakat

Temu bual bersama Pegawai JKM

1. Sejarah Penubuhan JKM

- Sebelum merdeka, 1946
- Menangani masalah yang timbul daripada kesan perang dunia kedua
- Jabatan di bawah era kepimpinan Dato' Onn Jaafar

2. Apakah Peranan utama JKM?

- menjaga kebajikan dan kelangsungan sosial masyarakat Malaysia
- Peranan melalui pencegahan dan pemulihan isu-isu masyarakat sekarang
  - * Warga Emas
  - * Wanita
  - * Kanak-kanak
- Memberi tumpuan terhadap kesejahteraan masyarakat Malaysia

3. Perkhidmatan/Latihan/Program di bawah JKM :

- Pusat Perlindungan Kanak-kanak
- Perkhidmatan warga Emas
- Pusat Pemulihan dalam Komuniti
- Bantuan Bencana Alam
- Skim bantuan elaun dan kewangan
- Kemudahan dan keistimewaan orang kurang upaya
- Rumah perlindungan untuk kes keganasan rumah tangga

Harapan JKM :

“Bagi mewujudkan masyarakat yang sejahtera dan penyayang bukanlah tugas satu pihak sahaja, tetapi keseluruhan komuniti dan masyarakat Malaysia. Pihak JKM mengharapkan agar masyarakat turut bersama-sama dalam memajukan taraf sosial negara, meningkatkan pengetahuan mengenai kekeluargaan dan berani tampil ke hadapan dalam membantu kes-kes berkaitan isu kemasyarakatan seperti keganasan terhadap wanita”

E) Persatuan-persatuan dalam komuniti

- ⦿ Program pemulihan dan latihan di bawah JKM
- ⦿ Program Pemulihan Dalam Komuniti (PDK)
- ⦿ Program PASCA Latihan

F) Organisasi bukan kerajaan (NGO)

- Persatuan Kanak-kanak Spastik (Spastic Children's Association)
- Menyediakan intervensi awal untuk kanak-kanak kerencatan mental di antara umur 2-16 tahun
- Pusat Bimbingan Sinaran Matahari yang mengajar kanak-kanak Keperluan Khas kemahiran hidup serta kemahiran sosial

- ◎ Pusat Harian Kanak-kanak istimewa yang terlibat dengan intervensi awal bagi kanak-kanak di antara 0-6 tahun serta kemahiran hidup untuk kanak-kanak diantara umur 6-16 tahun
- ◎ Yayasan Sindrom Down Kiwanis (Kiwanis Down Syndrome Foundation) yang komited kepada kanak-kanak di bawah 6 tahun. Kini Yayasan ini mengendalikan pusat pendidikan untuk kanak-kanak sindrom down dimerata tempat dalam Malaysia

*SEKIAN TERIMA
KASIH.....*